

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ II (ΜΑΣ 005)

Ενδιάμεση εξέταση
Σάββατο 12 Μαρτίου, 2005

1. (α) Δίνονται τα σημεία $A(1,1,0)$, $B(-2,3,-4)$ και $P(-3,1,2)$.

(i) Να βρεθεί $\|\text{proj}_{\overrightarrow{AB}} \overrightarrow{AP}\|$

(ii) Να βρεθεί η απόσταση του P από την ευθεία που διέρχεται από τα σημεία A και B .

(β) Αν τα διανύσματα \mathbf{v}_1 , \mathbf{v}_2 και \mathbf{v}_3 είναι μη-μηδενικά και κάθετα μεταξύ τους, τότε κάθε διάνυσμα $\mathbf{v} \in \mathbb{R}^3$ μπορεί να γραφεί ως γραμμικός συνδυασμός των \mathbf{v}_1 , \mathbf{v}_2 και \mathbf{v}_3 . Δηλαδή,

$$\mathbf{v} = c_1 \mathbf{v}_1 + c_2 \mathbf{v}_2 + c_3 \mathbf{v}_3$$

όπου c_1 , c_2 , c_3 είναι σταθερές. Να αποδειχθεί ότι

$$c_i = \frac{\mathbf{v} \cdot \mathbf{v}_i}{\|\mathbf{v}_i\|^2}, \quad i = 1, 2, 3.$$

Να δειχθεί ότι τα διανύσματα $\mathbf{v}_1 = 3\mathbf{i} - \mathbf{j} + 2\mathbf{k}$, $\mathbf{v}_2 = \mathbf{i} + \mathbf{j} - \mathbf{k}$ και $\mathbf{v}_3 = \mathbf{i} - 5\mathbf{j} - 4\mathbf{k}$ είναι κάθετα μεταξύ τους. Χρησιμοποιώντας το πιο πάνω αποτέλεσμα να γραφεί το διάνυσμα $\mathbf{i} - \mathbf{j} + \mathbf{k}$ ως γραμμικός συνδυασμός των \mathbf{v}_1 , \mathbf{v}_2 και \mathbf{v}_3 .

2. (α) Εστω ότι L_1 και L_2 είναι δύο ευθείες οι οποίες έχουν παραμετρικές εξισώσεις

$$x = 1 + 2t, \quad y = 2 - t, \quad z = 4 - 2t$$

και

$$x = 9 + t, \quad y = 5 + 3t, \quad z = -4 - t$$

(i) Να βρεθεί το σημείο τομής των δύο ευθειών.

(ii) Να βρεθεί η γωνία μεταξύ L_1 και L_2 .

(iii) Να βρεθούν οι παραμετρικές εξισώσεις της ευθείας που είναι κάθετη στις ευθείες L_1 και L_2 και διέρχεται από το σημείο τομής τους.

(β) Να βρεθεί η εξίσωση του επιπέδου που διέρχεται από το σημείο $(-1,4,2)$ και περιέχει την ευθεία που είναι η τομή των επιπέδων $4x - y + z = 2$ και $2x + y - 2z = 3$.

3. (α) Αν $\mathbf{r}(t)$ είναι διανυσματική συνάρτηση στον \mathbb{R}^3 και το μέτρο $\|\mathbf{r}(t)\|$ είναι σταθερό για κάθε τιμή της παραμέτρου t , τότε να δειχθεί ότι τα διανύσματα $\mathbf{r}(t)$ και $\mathbf{r}'(t)$ είναι ορθογώνια $\forall t$.

(β) Να βρεθεί το μήκος τόξου της καμπύλης $\mathbf{r}(t) = \frac{1}{2}t\mathbf{i} + \frac{1}{3}(1-t)^{\frac{3}{2}}\mathbf{j} + \frac{1}{3}(1+t)^{\frac{3}{2}}\mathbf{k}$ στο διάστημα $-1 \leq t \leq 1$.

(γ) Να βρεθούν οι παραμετρικές εξισώσεις της καμπύλης $\mathbf{r}(t) = \sin(e^t)\mathbf{i} + \cos(e^t)\mathbf{j} + \sqrt{3}e^t\mathbf{k}$, $t \geq 0$ συναρτήσει της παραμέτρου s (μήκος τόξου). Να χρησιμοποιηθεί ως σημείο αναφοράς το σημείο της καμπύλης όπου $t = 0$.

(δ) Να βρεθεί το μοναδιαίο εφαπτόμενο διάνυσμα \mathbf{T} και μοναδιαίο κάθετο διάνυσμα \mathbf{N} για την καμπύλη $x = e^t$, $y = e^{-t}$, $z = t$ στο σημείο $t = 0$.

4. Ένα σωματίδιο εκτοξεύεται από το έδαφος με ταχύτητα 98 m/sec που σχηματίζει γωνία 45° με την οριζόντια. Να βρεθούν:

- (i) οι παραμετρικές εξισώσεις της τροχιάς του σωματίδιου,
- (ii) το μέγιστο ύψος που θα φθάσει το σωματίδιο,
- (iii) η οριζόντια απόσταση που θα καλύψει το σωματίδιο,
- (iv) η ταχύτητα (μέτρο και κατεύθυνση) του σωματίδιου όταν θα επιστρέψει στο έδαφος.

5. (α) Να δοθεί ο ορισμός της παραγωγίσιμης συνάρτησης $f(x, y)$ στο σημείο (x_0, y_0) .

Να δειχθεί ότι αν η f είναι παραγωγίσιμη στο σημείο (x_0, y_0) , τότε η f είναι συνεχής στο (x_0, y_0) .

(β) Αν οι συναρτήσεις f και g έχουν μερικές παραγώγους δεύτερης τάξης, να δειχθεί ότι η $u(x, t) = f(x+ct) + g(x-ct)$ ικανοποιεί την κυματική εξίσωση

$$\frac{\partial^2 u}{\partial t^2} - c^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} = 0.$$

(γ) Έστω ότι

$$D_{\mathbf{u}}f(a, b) = 7, \quad D_{\mathbf{v}}f(a, b) = 3,$$

όπου $\mathbf{u} = \frac{5}{13}\mathbf{i} - \frac{12}{13}\mathbf{j}$, $\mathbf{v} = \frac{5}{13}\mathbf{i} + \frac{12}{13}\mathbf{j}$. Να βρεθεί η $\nabla f(a, b)$.

6. (α) Να βρεθεί το σημείο πάνω στην επιφάνεια $z = 8 - 3x^2 - 2y^2$ στο οποίο το εφαπτόμενο επίπεδο είναι κάθετο στην ευθεία γραμμή $x = 2 - 3t$, $y = 7 + 8t$, $z = 5 - t$.

(β) Να δειχθεί ότι οι επιφάνειες $z = \sqrt{16 - x^2 - y^2}$ και $z = \sqrt{x^2 + y^2}$ τέμνονται στο $(2, 2, 2\sqrt{2})$ και ότι έχουν εφαπτόμενα επίπεδα τα οποία τέμνονται κάθετα σε αυτό το σημείο.

(γ) Αν $\nabla f(x_0, y_0) = \mathbf{0}$, τότε να δειχθεί ότι όλες οι κατευθυντικές παράγωγοι της $f(x, y)$ στο σημείο (x_0, y_0) είναι μηδέν.

7. (α) Να βρεθούν τα σχετικά μέγιστα, σχετικά ελάχιστα και σαγματικά σημεία (αν υπάρχουν) της $f(x, y) = -2x^3 - 2y^3 + 6xy + 10$.

(β) Ένα πεντάγωνο κατασκευάζεται από ένα ορθογώνιο και ένα ισοσκελές τρίγωνο. Το ορθογώνιο έχει διαστάσεις $2x \times y$ και το ισοσκελές τρίγωνο έχει βάση $2x$ και γωνία βάσης θ . Δίνεται ότι η περίμετρος του πενταγώνου είναι ίση με 20cm. Να βρεθούν οι τιμές των x , y και θ τέτοιες ώστε το εμβαδόν του πενταγώνου να είναι ελάχιστο.

8. Να βρεθούν τα απόλυτα ακρότατα της συνάρτησης $f(x, y) = xe^y - x^2 - e^y$ στο κλειστό και φραγμένο σύνολο R , όπου R είναι η ορθογώνια περιοχή με κορυφές $(0,0)$, $(0,1)$, $(2,1)$ και $(2,0)$.